

Sygn. akt. IV P 22/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2017 r.

Sąd Rejonowy w Sanoku – Wydział IV Pracy w składzie

Przewodniczący: SSR Elżbieta Domańska

Ławnicy: Elżbieta Zubik, Agata Kuzianik

Protokolant: stażysta Anna Wójcik

po rozpoznaniu w dniu 11 maja 2017 r. w Sanoku

sprawy z powództwa K. K. (1) PESEL (...);

przeciwko pozwanemu wspólnikom (...) s.c. A. K., Z. M. w J. A. K. i Z. M. NIP (...) oraz małoletnim pozwanym N. K. PESEL: (...) i P. K. (1) PESEL: (...);

o ustalenie istnienia stosunku pracy, o udzielenie urlopu wypoczynkowego, urlopu wychowawczego, wydanie zaświadczenia potwierdzającego zatrudnienie i udzielenie urlopu wychowawczego;

I. u s t a l a, że powódka K. K. (1) córka A. i Z. ur. (...), zam. ul. (...), (...)-(...) B. pozostaje w zatrudnieniu u pozwanych wspólników (...) s.c. A. K., Z. M. w J. A. K. i Z. M. na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku kasjera sprzedawcy w sklepie (...) w J. 163 z wynagrodzeniem miesięcznym minimalnym krajowym od dnia 1 stycznia 2013 r.;

II. n a k a z u j e pozwany wspólnikom (...) s.c. A. K., Z. M. w J. A. K. i Z. M. udzielenie powódce K. K. (1) urlopu wypoczynkowego po zakończeniu urlopu macierzyńskiego w okresie od dnia 29 maja 2015 r. do dnia 15 czerwca 2015 r.;

III. n a k a z u j e pozwany wspólnikom (...) s.c. A. K., Z. M. w J. A. K. i Z. M. udzielenie powódce K. K. (1) urlopu wychowawczego po zakończeniu urlopu wypoczynkowego w okresie od dnia 16 czerwca 2015 r. do dnia 15 czerwca 2017 r.;

IV. n a k a z u j e pozwany wspólnikom (...) s.c. A. K., Z. M. w J. A. K. i Z. M. wydanie powódce K. K. (1) zaświadczenia stwierdzającego zatrudnienie jej od dnia 1 marca 2011 r. w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku kasjera sprzedawcy, w sklepie (...) w J. 163, z wynagrodzeniem miesięcznym minimalnym krajowym, z tym zastrzeżeniem, że prawomocny wyrok zastąpi to oświadczenie;

V. n a k a z u j e pozwany wspólnikom (...) s.c. A. K., Z. M. w J. A. K. i Z. M. wydanie powódce K. K. (1) zaświadczenia stwierdzającego, iż w okresie od dnia 16 czerwca 2015 r. do dnia 15 czerwca 2017 r. został jej udzielony urlop wychowawczy, z tym zastrzeżeniem, iż prawomocny wyrok zastąpi to oświadczenie;

VI. u m a r z a postępowanie w stosunku do pozwanych małoletnich N. K. i P. K. (1);

VII. z a s ą d z a od pozwanych wspólników (...) s.c. A. K., Z. M. w J. A. K. i Z. M. solidarnie na rzecz powódki K. K. (1) kwotę 300 zł. (słownie: trzysta złotych) tytułem kosztów procesu;

VIII. z a s ą d z a od pozwanych wspólników (...) s.c. A. K., Z. M. w J. A. K. i Z. M. solidarnie na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Sanoku kwotę 742 zł. (słownie: siedemset czterdzieści dwa złote) tytułem opłaty od pozwu.

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Sanoku z dnia 29 maja 2017 r.

Pozwem z dnia 31 sierpnia 2015 r., skierowanym przeciwko pozwanym R. K. i Z. M. wspólnikom spółki cywilnej (...) s.c. (...), Z. M. w J. **powódka K. K. (2)** wniosła o ustalenie, że pozostaje w zatrudnieniu w spółce cywilnej (...) w J. od dnia 1 stycznia 2013 r., nakazanie udzielenia jej urlopu wypoczynkowego po zakończeniu urlopu macierzyńskiego w okresie od dnia 29 maja 2015 r. do dnia 15 czerwca 2015 r., nakazanie udzielenia jej urlopu wychowawczego po zakończeniu urlopu wypoczynkowego w okresie od dnia 16 czerwca 2015 r. do dnia 15 czerwca 2017 r., nakazanie wydania jej zaświadczenia potwierdzającego zatrudnienie oraz zaświadczenia potwierdzającego udzielenie urlopu wychowawczego. Ponadto wniosła o zasądzenie od strony pozwanej na jej rzecz kosztów postępowania (pozew – k. 2 – 3).

W uzasadnieniu żądania powódka podała, że była zatrudniona w spółce cywilnej (...) w J. na podstawie umowy o pracę od dnia 1 marca 2011 r. do dnia 31 grudnia 2012 r. Z dniem 1 stycznia 2013 r. miała zostać przejęta na zasadzie art. 23⁽¹⁾ k.p. przez firmę (...). (...) +H.+B.+ (...) Sp. z o.o. w O. (zwanej dalej (...)) (...) spółki (...) nie wydali jej, podobnie jak pozostałym zatrudnionym pracownikom, świadectwa pracy. (...) pisemnie poinformowano o przejęciu przez spółkę (...), z informacji tej wynikało, że przekazani zostali jedynie pracownicy, a zawarte poprzednio umowy nie zostały rozwiązane.

Powódka podała również, że od dnia 16 października 2013 r. przebywała na zwolnieniu lekarskim, a następnie, po urodzeniu syna J. K., do dnia 28 maja 2015 r. na urlopie macierzyńskim. W dniu 13 maja 2014 r. ZUS o/J. Inspektorat w B. zawiadomił ją o wszczęciu postępowania w sprawie podlegania jej ubezpieczeniom społecznym jako pracownika spółki (...), natomiast w dniu 16 września 2014 r. wydał decyzję stwierdzającą, że podlega ona ubezpieczeniom jako pracownik tej spółki. W uzasadnieniu tej decyzji wskazano, że nie zostały spełnione wszystkie przesłanki skutecznego przejęcia zakładu pracy lub jego części. Wprawdzie firma (...) przejęła obsługę w zakresie dokumentacji pracowniczej i płacowej, jednakże jej rola sprowadzała się jedynie do wypłacania pracownikom wynagrodzenia, które uprzednio otrzymywała od dotychczasowego pracodawcy. Dla przejmowanych pracowników nie uległ zmianie charakter świadczonej pracy – pozostało bowiem to samo miejsce pracy, osoby sprawujące nadzór, jak również warunki zatrudnienia. Nie zostały jednocześnie przejęte składniki majątkowe. Nie doszło do skutecznego przejęcia zakładu pracy, lecz do outsourcingu kadrowo – płacowego.

Ze względu na to, że nie doszło do skutecznego przejęcia zakładu pracy, w dniu 27 maja 2015 r. zwróciła się do spółki cywilnej (...) w J. o udzielenie jej urlopu wypoczynkowego po zakończeniu urlopu macierzyńskiego od dnia 29 maja 2015 r. do dnia 15 czerwca 2015 r. oraz urlopu wychowawczego od dnia 16 czerwca 2015 r. do dnia 15 czerwca 2017 r. Ponadto zwróciła się do spółki o wydanie jej zaświadczenia potwierdzającego zatrudnienie w spółce (...) i udzielenie urlopu wychowawczego w celu ustalenia uprawnień do dodatku do zasiłku rodzinnego. Uzyskała odpowiedź odmowną.

Ponadto, powołując się na treść wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie o Sygn. akt I PK 107/13 powódka wskazała, że ma interes prawny do wystąpienia z żądaniem ustalenia, który podmiot jest jej pracodawcą, gdyż od tego zależą jej uprawnienia i obowiązki pracownicze (pozew – k. 2 – 3).

W odpowiedzi na powyższe strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu stanowiska podniosła w szczególności, że w dniu 31 grudnia 2012 r. spółka (...) w J. zawarła umowę – porozumienie, na podstawie której formalnie doszło do przejścia części zakładu pracy na nowego pracodawcę, tj. (...), na zasadzie art. 23⁽¹⁾ k.p.^(.) Załącznik do tej umowy wskazywał pracowników objętych tym przejściem, w tym powódkę.

Tym samym spółka (...) stała się stroną w dotychczasowych stosunkach pracy. Umową z dnia 1 stycznia 2013 r. spółka (...) zleciła spółce (...) świadczenie usług polegających na zapewnieniu personelu do prowadzenia sklepu. Wskazano, że powódka nie skorzystała z możliwości rozwiązania umowy o pracę za siedmiodniowym wypowiedzeniem w trybie art. 23⁽¹⁾ § 4 k.p., co należy uznać za pełną i świadomą akceptację dla zmiany pracodawcy. Umowa o pracę zawarta z powódka w dniu 1 marca 2011 r. rozwiązała się z upływem czasu, na który została zawarta, tj. w dniu 28 lutego 2013 r. Z wnioskiem o zawarcie kolejnej umowy o pracę powódka nie zwróciła do pozwanych, lecz do spółki (...), która przychyłając się do jej wniosku zawarła z nią umowę o pracę na czas określony od dnia 1 marca 2013 r. do dnia 28 lutego 2018 r. W świetle powyższych dokumentów jest oczywistym, że od dnia 1 stycznia 2013 r. powódka nie jest pracownikiem pozwanych, lecz spółki (...). Gdyby nawet przyjąć, że nie nastąpiło skuteczne przejście pracowników, to należy uznać, że umowa o pracę zawarta w dniu 1 marca 2013 r. wygasła z dniem 28 lutego 2013 r., a w związku z zawarciem przez powódkę w dniu 1 marca 2013 r. umowy o pracę ze spółką (...) brak jest jakichkolwiek podstaw prawnych do ustalenia, że pracodawcą powódki jest spółka cywila A. w J..

Strona pozwana podniosła, że doszło do przejścia zakładu pracy, gdyż wydzieliła ze swego przedsiębiorstwa funkcjonalną część, tj. personel obsługujący sklep oraz udostępniła spółce (...) pomieszczenie sklepowe i magazynowe, lady, regały, pomieszczenie socjalne, szatnię. Brak ich udostępnienia uniemożliwiłby usługodawcy zrealizowanie umowy outsourcingowej. To, że udostępnienie nastąpiło bezpłatnie pozostaje bez znaczenia dla oceny skutków prawnych, gdyż przedsiębiorcy zgodnie z zasadą swobody umów (art. 353¹ k.c.) mogą ułożyć stosunek prawny według własnego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie i zasadom współżycia społecznego (odpowiedź na pozew – k. 35 – 42).

Ostatecznie, po śmierci pozwanego R. K. w dniu 29 czerwca 2016 r. (odpis skrócony aktu zgonu – k. 164), zawieszeniu przez Sąd z urzędu postępowania (postanowienie z dnia 7 lipca 2016 r. – k. 124), wskazaniu przez powódkę następców prawnych zmarłego w osobach żony A. K. i małoletnich dzieci: P. K. (1) i N. K. (wniosek o podjęcie postępowania wraz z odpisem aktu poświadczenia dziedziczenia – k. 145 – 146) oraz przedstawieniu przez pełnomocnika strony pozwanej na rozprawie w dniu 30 marca 2017 r. odpisu uchwały o przystąpieniu do umowy spółki z dniem 1 czerwca 2016 r. A. K. (k. 164 – 165) postępowanie w niniejszej sprawie toczyło się przeciwko pozwanym (...) s.c. A. K., Z. M. w J. A. K. i Z. M. oraz małoletnim: P. K. (1) i N. K..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka K. K. (1) ma 28 lat, z zawodu jest technikiem żywienia gospodarstwa domowego. W dniu 1 marca 2011 r. zawarła umowę o pracę na czas określony od dnia 1 marca 2011 r. do dnia 28 lutego 2013 r. ze Z. M. jako współnikiem spółki cywilnej (...) s.c. (...), Z. M. w J.. Zgodnie z tą umową miała pracować na stanowisku sprzedawcy - kasjera, w pełnym wymiarze czasu pracy, w zamian za wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 1386 zł brutto miesięcznie. Miejsce wykonywania pracy określono jako (...)J. 163.

Powódka rozpoczęła pracę w dniu 1 marca 2011 r.. Pracowała na stanowisku sprzedawcy - kasjera w sklepie w J., w pełnym wymiarze czasu pracy, w zamian za wskazane w pisemnej umowie wynagrodzenie. W sklepie tym razem z powódką pracowało 15 osób, w tym P. K. (2). P. K. (2) zatrudniony był na stanowisku kierownika sklepu. Zajmował się ogólnie prowadzeniem sklepu, w ramach posiadanego zakresu czynności zamawiał i fakturował towar, nadzorował pracę pracowników, niejednokrotnie projektował grafik ich pracy, który następnie zatwierdzał jeden ze współników spółki. Listy obecności i płac pracowników sporządzał Z. M. lub R. K..

(dowody: dokumenty zebrane w aktach osobowych powódki – k. 70 (koperta); zeznania świadka P. K. (2) – k. 98 – 99; zeznania pozwanego Z. M. – k. 201 – 202;)

W dniu 31 grudnia 2012 r. P. K. (3), reprezentując spółkę (...) s.c. R. K., Z. M. w J. zawarł z M. B. - prokurentem (...). (...) +H. + B. + (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. umowę – porozumienie, w której w paragrafie 2 zapisano, że „zgodnie z art. 23⁽¹⁾ kodeksu pracy dotychczasowy pracodawca przekazuje, a nowy pracodawca (...) I (...) Sp. z o.o. przyjmuje wszystkich pracowników wg załączonego wykazu, stanowiącego załącznik nr 1 do Umowy, na warunkach

identycznych, jakie pracownicy mieli do dnia 31.12.2012 r., bez szkody dla pracowników”. Dokument nazwany załącznikiem nr 1 do umowy określał listę przejmowanych pracowników, obejmował 15 pracowników, w tym powódkę i P. K. (2).

W dniu 1 stycznia 2013 r. P. K. (3) i Z. M. jako (...) s.c. R. K., Z. M. w J. (zwani usługobiorcami) oraz M. B. reprezentująca spółkę(...) (...) +H. + B. + (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. (usługodawcę) zawarli umowę o świadczenie usług, w której usługobiorcy zlecali, a usługodawca zobowiązał się świadczyć usługi polegające na: zapewnieniu personelu ludzkiego do obsługi klientów, prowadzeniu kas, przyjmowaniu towarów na magazyn, układaniu towarów na półkach i innych podobnych czynności związanych z prowadzeniem sklepu. W umowie usługodawca zobowiązał się, że do realizacji usług oddeleguje osoby, zwane „wykonawcami”, przez które należy rozumieć osoby zatrudnione u usługodawcy na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia lub umowy o dzieło. W umowie strony ustaliły, że w celu realizacji przez wykonawców usług objętych umową, w ramach ustalonego wynagrodzenia, usługobiorca udostępni bezpłatnie usługodawcy niezbędny sprzęt, zgodnie ze standardami obowiązującymi u niego dla danego stanowiska pracy oraz umożliwi stały dostęp do pomieszczeń socjalnych zlokalizowanych w miejscu wykonywania usługi. Zgodnie z postanowieniami § 3 ust. 4 umowy wykonawcy usługodawcy oddelegowani do usługobiorcy zobowiązani byli do wykonywania obowiązków odpowiednich do stanowiska i działu oddelegowania. Zapisano, że szczegółowy zakres obowiązków wykonawców biorących udział w realizacji umowy będą określały osoby wskazane przez usługobiorcę. Osoby wskazane przez usługobiorcę zobowiązane będą w dniu rozpoczęcia wykonywania usług dostarczyć wykonawcy szczegółowy zakres obowiązków i ramowy czas wykonywania usług do podpisania oraz przekazać dokument tego samego dnia lub następnego dnia do usługodawcy. Paragraf 3 ust. 5 umowy przewidywał, że wykonawcy zobowiązani są stosować się do merytorycznych wskazówek osób wyznaczonych przez usługobiorcę, które to osoby określają w szczególności zakres obowiązków wykonawców, jednakże nie podlegają im służbowo. Strony ustaliły również, że podstawą wystawienia faktury będzie rozliczenie realizacji usług sporządzone według zasad określonych w paragrafie 5 ust. 3 umowy, a ponadto usługodawca przyznaje usługobiorcy rabat w wysokości 40% kosztów (na które składają się ZUS oraz podatek od wynagrodzeń) w okresie pierwszych trzech lat.

Początkiem stycznia 2013 r. P. K. (3) i Z. M. zarządzili zebranie wszystkich pracowników sklepu w J., w trakcie którego poinformowali pracowników, w tym powódkę, o przejściu do spółki (...) W trakcie tego spotkania powiedzieli, że przejści zostaną wyłącznie pracownicy i w ich zatrudnieniu nie nastąpią żadne zmiany. W dalszym ciągu będą pracować w tym samym miejscu, na tych samych stanowiskach pracy, z tym samym zakresem obowiązków i w zamian za to samo wynagrodzenie. Jedyną zmianą będzie polegała na tym, że wynagrodzenie będzie wypłacać spółka (...)Każdemu z pracowników, w tym powódce, wręczyli pismo informujące o przejściu. Pisma te podpisane były przez Z. M., datowane na dzień 1 grudnia 2012 r. Wręczone powódce pismo informowało o przejściu pracowników na nowego pracodawcę, którym będzie (...) (...) +H. + B. + (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O., jak również o tym, że skutkiem przejścia będzie wejście tej spółki w prawa i obowiązki dotychczasowego pracodawcy. Ponadto pismo wskazywało jako przyczyny przejścia porozumienie zakładów i wzmocnienie kapitału. Wskazano, że przejście na nowego pracodawcę nastąpi z dniem 1 stycznia 2013 r.

(dowody: kserokopia umowy - porozumienia z dnia 31.12.2012 r. z załącznikiem –

k. 45 – 46; kserokopia umowy o świadczenie usług z dnia 01.01.2013 r. – k. 47 – 49; kserokopia pisma informującego o przejściu pracowników na nowego pracodawcę – k. 9; zeznania powódki – k. 199 – 201; zeznania świadka D. S. – k. 167;)

Od dnia 1 stycznia 2013 r. powódka w dalszym ciągu wykonywała tą samą pracę, w tym samym miejscu, w żadnym stopniu nie zmienił się sposób świadczenia przez nią pracy. Pracowała w sklepie w J., na stanowisku kasjera sprzedawcy, na pełny etat, w zamian za wynagrodzenie kształtowane w wysokości wynagrodzenia minimalnego krajowego. Pracowała w tych samych pomieszczeniach i na tych samym wyposażeniu. W każdym miesiącu spółka (...) wystawiała P. K. (3) i Z. M. fakturę za świadczenie usług na kwotę wynagrodzenia obliczoną zgodnie z zapisami paragrafu 5 umowy o świadczenie usług. Po otrzymaniu faktury P. K. (3) i Z. M. przelewali na konto spółki (...)

wskazaną w fakturze kwotę, po czym (...) wypłacała każdemu pracownikowi wynagrodzenie (przelewem na rachunek bankowy).

Od dnia 1 stycznia 2013 r. P. K. (2) formalnie nie zajmował stanowiska kierownika sklepu, natomiast został wyznaczony przez wspólników spółki cywilna (...) do pełnienia roli osoby, o której mowa w paragrafie 4 i 5 umowy o świadczenie usług. Faktycznie zakres jego obowiązków był taki sam jak dotychczas i dodatkowo pełnił rolę osoby kontaktowej z J. S., która była pracownikiem spółki (...) w jej siedzibie. P. K. (2) był odpowiedzialny za cały sklep w J., nadzorował pracę pracowników, w tym powódki, układał grafiki ich pracy, konsultował z przedstawicielką spółki (...) wszelkie kwestie kadrowe – np. dotyczące przedłużenia umowy o pracę, wystawienia świadectwa pracy, wysyłania do siedziby spółki zwolnień chorobowych pracowników.

Z upływem dnia 28 lutego 2013 r. rozwiązała się umowa o pracę, którą powódka zawarła w dniu 1 marca 2011 r. ze spółką (...). Powódka chciała kontynuować pracę na dotychczasowych warunkach, wobec czego zwróciła się do P. K. (2) z prośbą o przedłużenie jej zatrudnienia. J. S. przesała do sklepu w J. na ręce P. K. (2) umowę o pracę, w której jako strony wskazano powódkę i spółkę (...) miejsce pracy: Sklep (...), J. 163; rodzaj umówionej pracy: na czas określony od 2013-03-01 do 2018-02-28, na stanowisku sprzedawca – kasjer; wymiar czasu pracy: 1/1 etatu, wynagrodzenie: 1600 zł miesięcznie brutto, dzień rozpoczęcia pracy: 2013-03-01. Powódka podpisała powyższą umowę, po przedstawieniu jej przez P. K. (2). W dniu 1 marca 2013 r. przystąpiła do wykonywania pracy na warunkach wskazanych w pisemnej umowie, zakres jej obowiązków był taki sam jak dotychczas, cały czas pracowała na tym samym stanowisku pracy i w tym samym miejscu pracy.

Od września 2013 r., w związku z problemami zdrowotnymi w ciąży, powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim. Na zwolnieniu tym była do narodzin syna J. K. (tj. do dnia 30 maja 2014 r.), po jego urodzeniu przebywała na urlopie macierzyńskim do dnia 28 maja 2015 r.

Pod koniec urlopu macierzyńskiego powódka zwróciła się za pośrednictwem P. K. (2) do R. K. i Z. M. jako (...) spółki (...) o udzielenie jej urlopu wychowawczego. P. K. (2) w obecności powódki skontaktował się telefonicznie z jednym ze wspólników, który polecił mu, by nie przyjmował wniosku, gdyż spółka (...) nie jest pracodawcą powódki od dnia 1 stycznia 2013 r. Po kilku dniach R. K. skontaktował się telefonicznie z powódką i poprosił ją o spotkanie w sklepie w J.. W trakcie tego spotkania zaproponował powódce, by zwróciła się o wydanie świadectwa pracy do spółki (...), po czym on ją zatrudni, aby mogła skorzystać z urlopu wychowawczego. Powódka poprosiła, aby R. K. propozycję tę przedstawił jej na piśmie, ale ta jej prośba nie została uwzględniona. W dniu 27 maja 2015 r. powódka przesała pocztą na adres spółki (...) pisemny wniosek o udzielenie jej urlopu wypoczynkowego za rok 2013 i 2014 w okresie od dnia 29 maja do dnia 15 czerwca 2015 r., bezpośrednio po zakończeniu urlopu macierzyńskiego. Jednocześnie przesała do spółki (...) wniosek o udzielenie jej urlopu wychowawczego w celu sprawowania opieki nad synem J. K. w wymiarze dwóch lat począwszy od dnia 16 czerwca 2015 r. do dnia 15 czerwca 2017 r. oraz zwróciła się z prośbą o wydanie jej zaświadczenia potwierdzającego zatrudnienie w spółce (...) w celu ustalenia uprawnień do dodatku do zasiłku rodzinnego w okresie korzystania z urlopu wychowawczego. W odpowiedzi otrzymała pismo podpisane przez R. K. i opatrzone datą: 3 sierpnia 2015 r., w którym R. K. stwierdzał, że od dnia 1 stycznia 2013 r. pracodawcą powódki jest spółka (...) i dlatego (...) s.c. nie ma prawa udzielić powódce urlopu wypoczynkowego i wychowawczego oraz wydać zaświadczenia, o które prosiła.

(dowody: kserokopia aneksu do umowy o pracę – k. 10; kserokopia umowy o pracę – k. 8; kserokopie pisemnych wniosków o wydanie zaświadczenia, udzielenie urlopu wypoczynkowego i wychowawczego z dowodem ich nadania pocztą – k. 12 – 15; zeznania powódki – k. 199 – 201; zeznania pozwanego Z. M. – k. 201 – 202; zeznania P. K. (2) – k. 98 – 99;)

Od października 2013 r. spółka (...) nie wypłacała wynagrodzenia osobom pracującym w sklepie w J.. W tym miesiącu po raz ostatni wypłacono powódce zasiłek chorobowy. Przedstawiciele spółki (...) nie odpowiadali na telefony ze strony P. K. (2), byli niedostępni. Pracujący w sklepie w J. P. K. (2), R. B., K. N., B. K., E. B., K. Ś., M. C. (1), A. C., M. K. (1), W. O., J. P. (1) i S. N., A. B., M. C. (2), B. D., A. J., M. K. (2), M. L., S. M., J. N. i I. S. wysłali na adres spółki

(...). wypowiedzenia umów o pracę, a następnie wystąpili przeciwko tej spółce do Sądu Rejonowego w Krośnie – IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych o wydanie świadectwa pracy. Ich żądania zostały uwzględnione przez Sąd wyrokami zaocznymi z dnia 30 lipca 2014 r. i z dnia 9 września 2014 r. Osoby te dalej pracują w należącym do spółki cywilnej (...) w J.. Powódka nie zwracała się do spółki (...) o wydanie świadectwa pracy.

W maju 2014 r. powódka otrzymała zawiadomienie o wszczęciu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. Inspektorat w B. postępowania w sprawie ustalenia podlegania jej ubezpieczeniom społecznym jako pracownika u płatnika (...) s.c. R. K., Z. M. od dnia 1 stycznia 2013 r. We wrześniu 2014 r. otrzymała decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. Inspektorat w B. z dnia 16 września 2014 r. stwierdzającą, że od dnia 1 stycznia 2013 r. z tytułu zawartej umowy podlega ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik u płatnika (...) s.c. R. K., Z. M., J. 163. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że w ocenie ZUS – u nie doszło do przejścia zakładu pracy lub jego części, a w konsekwencji nie doszło do zmiany pracodawcy.

(dowody: zeznania świadka P. K. (2) – k. 98 – 99; zeznania świadka D. S. – k. 167- 168; zeznania powódki – k. 199 – 201; kserokopie wyroków zaocznych i postanowienia o sprostowaniu oczywistej omyłki pisarskiej – k. 60 – 69; kserokopia pisma zawiadamiającego o wszczęciu postępowania – k. 4; kserokopia decyzji z dnia 16.09.2014 r. z uzasadnieniem – k. 16 – 18;)

W dniu 7 stycznia 2009 r. R. K. i Z. M. zawarli w formie pisemnej umowę spółki cywilnej (...), (...) spółka cywilna z siedzibą w J.. Z dniem 1 czerwca 2016 r. do spółki przystąpiła A. K. (żona R. K.). Umowa tej spółki cywilnej nie zawiera postanowienia przewidującego wejście spadkobierców zmarłego współnika do spółki w jego miejsce.

W dniu 29 czerwca 2016 r. R. K. zmarł. Spadek po nim odziedziczyli na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza żona A. K., małoletni syn P. K. (1) i małoletnia córka N. K. (po w 1/3 części).

(dowody: odpis umowy spółki cywilnej – k. 161 – 163; odpis pisma „uchwały” o przystąpieniu do spółki (...) – k. 164; odpis odpisu skróconego aktu zgonu R. K. – k. 127; wypis aktu poświadczenia dziedziczenia – k. 146;)

Po zakończeniu urlopu macierzyńskiego powódka nabyła prawo do urlopu wypoczynkowego w okresie od dnia 29 maja 2015 r. do dnia 15 czerwca 2015 r. i po zakończeniu urlopu wypoczynkowego prawo do urlopu wychowawczego w okresie od dnia 16 czerwca 2015 r. do dnia 15 czerwca 2017 r.

(fakty bezsporne między stronami)

Dokonane w niniejszej sprawie ustalenia faktyczne Sąd oparł o wskazany wyżej materiał dowodowy uznając go za wystarczający do poczynienia stosownych ustaleń i rozstrzygnięcia na tej podstawie przedmiotowej sprawy.

Dowodom z dokumentów dotyczącym zawarcia umowy spółki cywilnej przez R. K. i Z. M. w dniu 7 stycznia 2009 r., przystąpienia do tej spółki (...) z dniem 1 czerwca 2016 r., dziedziczenia spadku po R. K. przez jego żonę i małoletnie dzieci, podjęcia pracy przez powódkę w spółce cywilnej (...) i przebiegu zatrudnienia powódki, w tym po dniu 1 stycznia 2013 r., jak również treści umowy - porozumienia z dnia 31 grudnia 2012 r. i umowy o świadczenie usług z dnia 1 stycznia 2013 r. Sąd dał wiarę, gdyż dokumenty te nie budzą żadnych wątpliwości zarówno co do ich formy i treści, znalazły potwierdzenie w zeznaniach przesłuchanych w sprawie osób.

Na zeznaniach przesłuchanych w sprawie świadków: P. K. (2) i D. S. Sąd oparł się jako jasnych i konkretnych, znajdujących potwierdzenie w istotnych dla sprawy kwestiach w zeznaniach powódki i przesłuchaniu pozwanego Z. M.. Zeznania tych świadków w powiązaniu z zeznaniami powódki, zeznaniami Z. M. oraz dowodami z dokumentów pozwoliły Sądowi na ustalenie stanu faktycznego niezbędnego do rozstrzygnięcia sprawy.

Zeznania świadka J. P. (2) (zatrudnionego na stanowisku inspektora pracy) generalnie nic istotnego do sprawy nie wniosły. Świadek ten odniósł się ogólnie do kwestii funkcjonowania spółki(...) na obszarze całego kraju oraz dokonał

własnej interpretacji art. 23¹ § 1 k.p. analizując przypadek spółki (...).U.K. i uzupełniając w ten sposób materiał dowodowy w sprawie.

Na zeznaniach powódki K. K. (1) i pozwanego Z. M. Sąd oparł się w zakresie niespornych między stronami faktów oraz w zakresie, w jakim ich zeznania znajdują oparcie w dowodach z dokumentów oraz w zeznaniach przesłuchanych w sprawie świadków. Generalnie w kluczowych elementach stan faktyczny jest bezsporny między stronami, strony jedynie pewne jego elementy inaczej interpretują, wyciągając z niego odmienne, korzystne dla siebie skutki prawne.

Sąd zważył, co następuje:

Postępowanie dowodowe wykazało zasadność wytoczonego przez K. K. (1) powództwa, wobec czego Sąd je uwzględnił.

Zakres i kierunek postępowania dowodowego w niniejszej sprawie został wyznaczony przez treść art. 23¹ § 1 k.p., zgodnie z którym w razie przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę staje się on z mocy prawa stroną dotychczasowych stosunków pracy. Przepis ten reguluje sytuację prawną pracowników zatrudnionych w zakładzie pracy, który przechodzi przekształcenia organizacyjno – prawne, polegające na przejściu zakładu lub jego części na innego pracodawcę.

Legalną definicję pracodawcy zawiera art. 3 k.p., z którego wynika, że pracodawcą jest taki podmiot, który zatrudnia pracowników. Wyodrębniona jednostka organizacyjna spółki cywilnej zatrudniająca pracowników jest zakładem pracy w rozumieniu art. 3 k.p. i ma zdolność sądową i procesową (art. 460 § 1 k.p.c.) (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 1995 r., Sygn. akt I PRN 84/95). W przypadku spółki cywilnej podmiotami praw i obowiązków takiej spółki są wszyscy wspólnicy łącznie i to oni są „zbiorowym” pracodawcą dla zatrudnianych pracowników. Za zobowiązania spółki cywilnej wspólnicy odpowiadają solidarnie (art. 864 k.c.), a do egzekucji ze wspólnego majątku wspólników tej spółki konieczny jest tytuł egzekucyjny wydany przeciwko wszystkim wspólnikom (art. 778 k.p.c.). Dlatego też występując z powództwem przeciwko pracodawcy będącemu spółką cywilną pracownik powinien oznaczyć w pozwie jako stronę pozwaną nie tylko spółkę, ale także wszystkich wspólników. Gdyby tego nie uczynił to Sąd powinien z urzędu wezwać wspólników do udziału w sprawie w charakterze pozwanych (art. 194 k.p.c. w zw. z art. 477 k.p.c. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 06.02.1997 r. w sprawie o Sygn. akt I PKN 77/96).

Pojęcie zakładu pracy wiąże się z przedmiotem działalności pracodawcy i oznacza pewien zespół środków materialnych i osobowych, składający się na zorganizowaną całość i jest pojęciem szerszym od pojęcia przedsiębiorstwa uregulowanego przez art. 55¹ kodeksu cywilnego. Zakład pracy oznacza zorganizowany zespół środków materialnych i niematerialnych, służący realizacji przez pracodawcę konkretnej działalności i stanowiący równocześnie miejsce zatrudnienia dla związanych z nim pracowników. Zakład pracy mieści w sobie aspekty: majątkowy, niemajątkowy, osobowy, organizacyjny i zadaniowy, które w całości wypełniają jego treść. Odniesienie pojęcia zakładu pracy do instytucji transferu zmusza do podkreślenia aspektu majątkowego, zadaniowego i organizacyjnego. Nie można pominąć, że zakładem pracy jest również załoga, czyli zespół pracowników powiązanych funkcjonalnie z zadaniami i majątkiem. O tym, czy dochodzi do spełnienia przesłanek zawartych w art. 23¹ § 1 k.p. nie decydują umowy i porozumienia, ale okoliczności faktyczne identyfikujące normatywne pojęcie przejścia zakładu pracy.

Zastosowanie art. 23¹ § 1 k.p. jest niedopuszczalne w przypadkach, gdy nowy pracodawca nie przejął faktycznie zakładu pracy (jego części), co ma miejsce między innymi wówczas, gdy nowy pracodawca przejmuje jedynie funkcję kadrową poprzedniego pracodawcy (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w K. z dnia 21 lutego 2017 r., Sygn. akt I SA/Kr 1350/16). W ocenie, kto jest pracodawcą decydujące znaczenie ma faktyczne przejęcie zakładu pracy, tzn., że pracownicy świadczą pracę na rzecz kogoś innego niż dotychczas, a także fakt, że w wyniku dokonanych zmian organizacyjnych nie ma zapotrzebowania na pracę danego pracownika w jego dotychczasowym miejscu i rozmiarze.

Zdaniem Sądu, w kontekście całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego, zachodzą pełne podstawy do stwierdzenia, że nie doszło do skutecznego przejścia pracowników i rzeczywistym pracodawcą powódki od dnia

1 stycznia 2013 r. w dalszym ciągu była i jest spółka cywilna (...). Po tej dacie bowiem nie zmieniło się miejsce świadczenia pracy powódki (i pozostałych „przejętych pracowników”), w dalszym ciągu był to zakład spółki (...) - te same pomieszczenia i to samo wyposażenie. Zachowano dotychczasową strukturę i organizację sposobu świadczenia pracy, pracownicy nadal podlegali bezpośredniemu i stałemu zwierzchnictwu (...) spółki (...). Jedyna zmiana polegała na tym, że wynagrodzenia wypłacała spółka (...), zresztą ze środków pieniężnych przekazywanych jej przez R. K. i Z. M. jako zapłata za wykonane usługi. Nie doszło do przejścia przez spółkę (...) składników majątkowych spółki (...), co jednoznacznie wynika z zeznań Z. M. (k. 202) i przedłożonego do akt dokumentu – umowy o świadczenie usług z dnia 1 stycznia 2013 r. (k. 161 – 162). Całokształt ujawnionych w toku postępowania okoliczności faktycznych wskazuje na to, że pracownicy w dalszym ciągu podlegali bezpośredniemu i stałemu zwierzchnictwu spółki (...), co zostało jednoznacznie zapisane w umowie o świadczenie usług z dnia 1 stycznia 2013 r. i wdrożone w życie. Zgodnie z par. 3 ust. 5 tej umowy pracownicy zobowiązani byli stosować się do merytorycznych wskazówek osoby wyznaczonej przez poprzedniego pracodawcę, osoba ta miała określać szczegółowy zakres ich obowiązków. Tą osobą, ze wskazania spółki (...) został P. K. (2), dawny kierownik sklepu, któremu podlegali przed dniem 1 stycznia 2013 r. Po tej dacie - jak wynika z zeznań P. K. (2), powódki i Z. M. - zakres obowiązków P. K. (2) był taki sam jak dotychczas i dodatkowo pełnił on rolę osoby kontaktowej z J. S. - pracownikiem spółki K.U.K w jej siedzibie. P. K. (2) w dalszym ciągu był odpowiedzialny za cały sklep, nadzorował pracę pracowników, wydawał im polecenia w zakresie obowiązków pracowniczych, opracowywał grafik ich pracy. Wskazać także trzeba, że z zeznań Z. M. wynika, że nie wyznaczono zastępcy P. K. (2) na czas jego nieobecności w pracy (np. w trakcie urlopu,) co wskazywałoby na to, że w przypadku takiej nieobecności sprawami pracowników zajmował się któryś ze (...) spółki (...), bądź pracownik przez nich wskazany (upoważniony). Słowa Z. M. o braku zastępstwa w tym czasie i oczekiwaniu ze sprawami kadrowymi na powrót P. K. (2) w świetle doświadczenia życiowego są, zdaniem Sądu, nieprzekonywujące. Powyższe okoliczności, w ocenie Sądu, świadczą o tym, że po dniu 1 stycznia 2013 r. powódka w sposób bezpośredni i trwały, charakterystyczny dla podporządkowania pracodawcy, w dalszym ciągu była podporządkowana spółce (...), a nie spółce (...)(...), jak starała się wykazać w toku postępowania strona pozwana. Pracujący w sklepie w J. w dalszym ciągu wykonywali pracę na rzecz spółki (...). Po dniu 31 grudnia 2012 r. w spółce (...) było zapotrzebowanie na ich pracę i to zapotrzebowanie istnieje nadal skoro w dalszym ciągu tam pracują i to w dodatku na rzecz spółki (...), co jednoznacznie wynika z treści zeznań Z. M..

Słuchany w postępowaniu sądowym Z. M. przyznał, że powodem zawarcia umowy - porozumienia z dnia 31 grudnia 2012 r. była chęć pozbycia się wszystkich spraw kadrowych, a nadto, że chodziło o obniżenie kosztów zatrudnienia. Skoro motywem zawarcia umowy o przejęciu pracowników była wyłącznie chęć odciążenia się od spraw kadrowych i przesłanki ekonomiczne, a nie chęć przekazania zakładu pracy nowemu pracodawcy to uznać należy, że zawarta w dniu 31 grudnia 2012 r. umowa – porozumienie miała na celu obejście prawa i jest nieważna.

W ocenie Sądu, postępowanie dowodowe wykazało, że w istocie nie doszło do skutecznego przejścia zakładu pracy, lecz do outsourcingu kadrowo – płacowego. Powódka nie stała się pracownicą spółki (...), w dalszym ciągu była zatrudniona u strony pozwanej, także po dniu 28 lutego 2013 r. i w spółce tej istniało zapotrzebowanie na jej pracę. Z upływem dnia 28 lutego 2013 r. wygasła umowa o pracę zawarta w dniu 1 marca 2011 r. z spółką (...), ale umowa o pracę zawarta z powódką w dniu 1 marca 2013 r. przez (...) jest zgodnie z art. 58 § 1 k.c. nieważną, gdyż stanowi czynność prawną sprzeczną z ustawą, a w szczególności z art. 23 § 1⁽¹⁾ k.p., którego ma na celu również obejście z tych właśnie wyżej wskazanych powodów. Zgodnie z art. 22 k.p. nawiązanie stosunku pracy może nastąpić również przez czynności konkludentne, i tak należy przyjąć, że miało miejsce w tym przypadku. Powódka rozpoczynając pracę począwszy od dnia 1 marca 2013 r. w tym samym miejscu, na tym samym stanowisku, przy zachowaniu wszystkich jej dotychczasowych warunków pracy nawiązała nowy stosunek pracy, ale nie z spółką (...). tylko z spółką (...), a zgodnie z powołanym art. 58 § 1 k.c. w miejsce nieważnych postanowień tej czynności prawnej obejmujących określenie stron tego stosunku pracy ma zastosowanie art. 22 k.p. zgodnie, z którym pracodawcą powódki, nie może być w całokształcie tego stosunku pracy spółka (...). tylko spółka (...).

Występując na drogę postępowania sądowego powódka domagała się ustalenia, że od dnia 1 stycznia 2013 r. pozostaje w zatrudnieniu spółki cywilnej (...) w J. i to jej żądanie, oparte na art. 189 k.p.c., w ocenie Sądu, było

uzasadnione. Zgodnie z treścią art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez Sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Powódka miała taki interes, albowiem istnieje on zawsze, kiedy występuje niepewność co do istnienia stosunku pracy pomiędzy dwoma określonymi podmiotami. W niniejszej sprawie niepewność taka występowała, gdyż R. K. i Z. M. konsekwentnie twierdzili, że od dnia 1 stycznia 2013 r. spółka cywilna (...) w J. nie jest pracodawcą powódki. W takiej sytuacji powódka zmuszona została wystąpić do Sądu o rozstrzygnięcia tej spornej kwestii. Nadto od ustalenia, który podmiot jest pracodawcą powódki zależą jej uprawnienia i obowiązki pracownicze, w tym prawo do urlopu wypoczynkowego i urlopu wychowawczego.

Postępowanie dowodowe wykazało, że nie doszło do skutecznego przejęcia zakładu pracy w rozumieniu art. 23¹ § 1 k.p. i od dnia 1 stycznia 2013 r. pracodawcą powódki w dalszym ciągu była spółka cywilna (...) w J.. Zawarta z powódką w sposób dorozumiany w dniu 1 marca 2013 r. umowa o pracę do chwili obecnej nie została wypowiedziana, wobec czego należy uznać, że stosunek pracy w dalszym ciągu trwa. Jak wynika z treści przedłożonego przez stronę pozwaną dokumentu (k. 164) od dnia 1 czerwca 2016 r. wspólników spółki cywilnej (...) w J. było trzech, do spółki z tym dniem przystąpiła A. K., będąca żoną R. K.. Dlatego też z chwilą śmierci R. K. spółka nie uległa rozwiązaniu i działa dalej. Na dzień wyrokowania w niniejszej sprawie jej wspólnikami byli A. K. i Z. M.. Z powyższych więc względów Sąd ustalił, że powódka pozostaje w zatrudnieniu u pozwanych wspólników (...) s.c. A. K., Z. M. w J. A. K. i Z. M. na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku kasjera sprzedawcy w sklepie (...) w J. 163 z wynagrodzeniem miesięcznym minimalnym krajowym od dnia 1 stycznia 2013 r. (pkt I wyroku).

Ponieważ pozwany nie kwestionował wymiaru urlopu wypoczynkowego i urlopu wychowawczego należnego powódce, Sąd uznał, że kwestie te są bezsporne i dlatego w zakresie tych roszczeń co do ich wysokości orzekł zgodnie z żądaniem pozwu udzielając ich u faktycznego pracodawcy powódki, uwzględniając zmiany podmiotowe, jakie zaszły w spółce (...). Dlatego też w pkt II wyroku Sąd nakazał pozwanym wspólnikom (...) s.c. A. K., Z. M. w J. A. K. i Z. M. udzielenie powódce K. K. (1) urlopu wypoczynkowego po zakończeniu urlopu macierzyńskiego w okresie od dnia 29 maja 2015 r. do dnia 15 czerwca 2015 r., natomiast w pkt III wyroku nakazał pozwanym wspólnikom (...) s.c. A. K., Z. M. w J. A. K. i Z. M. udzielenie powódce K. K. (1) urlopu wychowawczego po zakończeniu urlopu wypoczynkowego w okresie od dnia 16 czerwca 2015 r. do dnia 15 czerwca 2017 r.

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego nie budzi wątpliwości, że powódka pozostaje od dnia 1 marca 2011 r. w ciągłym zatrudnieniu i na tych samych warunkach w spółce (...) (pracuje w tym samym miejscu – w sklepie w J., na tym samym stanowisku pracy kasjera – sprzedawcy, w pełnym wymiarze czasu pracy i w zamian za wynagrodzenie ustalone w wysokości odpowiadającej wynagrodzeniu miesięcznemu minimalnemu krajowemu), wobec czego Sąd nakazał pozwanym wspólnikom (...) s.c. A. K., Z. M. w J. A. K. i Z. M. wydanie powódce zaświadczenia stwierdzającego to zatrudnienie (pkt IV wyroku).

Ponadto w pkt V wyroku Sąd nakazał pozwanym wspólnikom (...) s.c. A. K., Z. M. w J. A. K. i Z. M. wydanie powódce K. K. (1) zaświadczenia stwierdzającego, iż w okresie od dnia 16 czerwca 2015 r. do dnia 15 czerwca 2017 r. został jej udzielony urlop wychowawczy, z tym zastrzeżeniem, iż prawomocny wyrok zastąpi to oświadczenie.

W pkt VI wyroku Sąd umorzył postępowanie w stosunku do pozwanych małoletnich N. K. i P. K. (1) mając na uwadze, że umowa spółki nie zawierała postanowienia przewidującego wejście spadkobierców R. K. do spółki w jego miejsce (art. 872 k.c.). Stąd w stosunku do nich wydanie wyroku stało się zbędne i dlatego na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. orzeczono jak wyroku umarzając postępowanie.

W pkt VII wyroku Sąd obciążył pozwanych wspólników (...) s.c. A. K., Z. M. w J. A. K. i Z. M. kosztami procesu na rzecz powódki na zasadzie art. 98 § 1 i 2 k.p.c., mającym zastosowanie również w sprawach rozpatrywanych przez Sąd pracy, zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Wysokość opłaty za czynności adwokata Sąd określił w oparciu o przepisy § 12 ust.1 pkt 1 i 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w brzmieniu obowiązującym w dniu wniesienia pozwu.

W pkt VIII wyroku o obowiązku zapłaty przez pozwanych wspólników (...) s.c. A. K., Z. M. w J. A. K. i Z. M. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Sanoku kwoty 742 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, od poniesienia której powódka była zwolniona z mocy ustawy i którą tymczasowo poniósł Skarb Państwa Sąd orzekł na podstawie art. 96 ust. 1 pkt 4 w z w. z art. 35 ust. 1 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. koszty sądowe w sprawach cywilnych.

Sędzia Sądu Rejonowego

E. D.